درس‌های لوزان برای رهبران عرب

عبدالباری عطوان، سردبیر سابق روزنامه القدس العربی: توافق آمریکا و ایران ممکن است برای برخی از اعراب شکست به شمار بیاید و همچنین نشانه دیگری از افزایش نفوذ ایران باشد اما به هر صورت این امر به زیان اسرائیل است و این یکی از بارزترین نقاط مثبت این توافق است. نقطه مثبت دیگر توافق این است که اگر در کشورهای عربی، رهبران واقعی وجود داشته باشند، این توافق می‌تواند نقطه‌ای برای آغاز نهضتی عربی در همه زمینه‌ها و ایجاد طرحی عربی و آموختن از زیرکی ایران در مذاکره و نحوه استفاده از همه برگه‌های قدرت در مقابله با قدرت‌های بزرگ و حفظ استقلال باشد. (آنا)

سرخط‌های هسته‌ای

■ غنی‌سازی ۱۹۰ هزار سو مربوط به آینده است و نیاز امروز نیست. الان کلا ۱۹ هزار سانتریفوژ نصب‌شده داریم که حدود ۹ هزار سانتریفوژ کار می‌کند و در تفاهم مقرر شده است از این تعداد حدود شش هزار سانتریفوژ کار کند. (علی لاریجانی، رئیس مجلس، در جلسه فراکسیون رهروان)

■ درخصوص اجرای پروتکل الحاقی دو بحث وجود دارد؛ یکی اینکه پروتکل الحاقی به صورت قانونی اجرا شود و ما بپذیریم که این چارچوب را اجرا کنیم که باید به مجلس بیاید و این معاهده در مجلس تصویب شود، اما صورت دوم این است که برخی از بندهای آن به صورت داوطلبانه اجرا شود که در زمان بنده و آقای جلیلی نیز انجام شد و برای حل برخی مسائل ورای NPT به صورت داوطلبانه اقداماتی را انجام می‌دادیم. الان هم. برای اینکه تحریم‌ها رفع شود و از ذیل بند هفت خارج شویم، [اجرای آن] به صورت داوطلبانه است. (علی‌لاریجانی، رئیس مجلس، در جلسه فراکسیون رهروان)

■ همه تحریم‌های اتحادیه اروپا، آمریکا و شورای امنیت که جنبه اقتصادی دارد، باید لغو شود که طرف مقابل نیز آن را قبول کرده است، اما در مسائل هسته‌ای و اشاعه، رفع تحریم‌ها پلکانی شده است؛ به این معنا که در ابتدا وجود خواهد داشت، [در ادامه پس از راستی‌آزمایی آژانس] تعلیق می‌شود و بعد از مدتی لغو خواهد شد. مساله مهم در مذاکرات این است که شش قطعنامه شورای امنیت برداشته شود و از ذیل فصل هفت بیرون بیاییم؛ به علاوه تحریم‌های یکجانبه کنگره، رئیس‌جمهوری آمریکا و اتحادیه اروپا برداشته شود. (علی‌لاریجانی، رئیس مجلس، در جلسه فراکسیون رهروان)

■ وزیر امور خارجه اعلام کرد با راستی‌آزمایی آژانس، همه تحریم‌های اقتصادی-مالی اتحادیه اروپا «لغو» و تحریم‌های ثانویه آمریکا «متوقف» می‌شود؛ علت آن هم [که تحریم‌های آمریکا متوقف می‌شود] این است که اگر بخواهیم لغو شود باید تصویب کنگره را داشته باشیم و ما نمی‌خواهیم به کنگره برود. (سیدحسین نقوی‌حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست‌خارجی مجلس پس از جلسه کمیسیون با محمدجواد ظریف)

■ رئیس سازمان انرژی اتمی گفت مذاکرات فنی‌ای که در سوئیس برگزار شد، بیشتر روی زباله‌های هسته‌ای متمرکز بود و ما نیز پذیرفته‌ایم. باید ایران در یک کنسرسیوم بین‌المللی عضو باشد تا این زباله‌ها را که خطر زیست‌محیطی برای ایران و جهان دارد بتوانیم از کشور خارج کنیم. (غلامعلی جعفرزاده، نماینده رشت، پس جلسه غیرعلنی سه‌شنبه مجلس)

■ وزیر امور خارجه تاکید کرده است ایران نصب دوربین‌های آنلاین را در مراکز هسته‌ای نمی‌پذیرد، چون تجربه تلخی درباره ترور دانشمندان‌مان داریم و در گذشته به دلیل شناسایی شدن این دانشمندان آنها شهید شدند. (غلامعلی جعفرزاده، نماینده رشت، پس جلسه غیرعلنی سه‌شنبه مجلس)

دلواپسان مجلس به حاشیه رفتند

لبخند بهارستان به لوزان

زینب نورانیان
z.noranian@fdn.ir

بسیاری از نمایندگان مجلس نهم که چند ساعت پس از توافق موقت ژنو در نطق‌های پیش از دستور خود و همچنین در قالب تذکر و اخطار قانون اساسی فضای بهارستان را متشنج کرده بودند و انواع و اقسام نسبت‌های منفی را به توافقی دادند که رسانه‌های جهان از آن به‌عنوان توافق بزرگ یاد می‌کردند، این بار در مواجهه با تفاهم سیاسی لوزان رویه خود را تغییر و به این تفاهم روی خوش نشان داده‌اند.

نمایندگان مجلس نهم در اولین جلسه‌ای که پس از انتشار بیانیه ایران و گروه ۱+۵ در لوزان سوئیس، به خانه ملت می‌آمدند، به گرمی از بیانیه لوزان که آینده توافق نهایی ایران و گروه ۱+۵ را مشخص کرده است، استقبال کردند و به جز عده معدودی از دلواپسان، سایر نمایندگان همنوا با شادی مردم از تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشور قدردانی و کار آنان را ارزشمند قلمداد کردند.

آن دسته از بهارستان‌نشینان هم که یک سال‌ونیم پیش در قبال تشبیه توافقنامه موقت ژنو به «ترکمانچای»، «صلح حدیبیه»، «گلستان» و «جام زهر» از سوی حمید رسایی، مهدی کوچک‌زاده، مهرداد بذرپاش، علی‌اصغر زارعی، محمدجواد کریمی‌قدوسی و سایر دلواپسان مجلس نه‌تنها واکنش منفی نشان نداده بودند، با اقلیت پایداری همنوا شده بودند، یکشنبه هفته گذشته وقتی اولین روز کاری خود را بعد از تفاهم سیاسی لوزان آغاز کردند با نطق‌های میان‌دستور، مصاحبه و واکنش منفی به دو نفر از دلواپسان که عملکرد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای را زیرسوال بردند به استقبال از بیانیه لوزان رفتند.

این استقبال در جلسه بعدازظهر کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی که از رئیس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای برای ارائه گزارش دعوت شده بود ادامه یافت؛ آنجا که محمدجواد کریمی‌قدوسی، نماینده عضو جبهه پایداری با لحنی تند محمدجواد ظریف را مورد خطاب قرار داد و مدعی شد او از مقام معظم رهبری به خاطر عملکردش در مذاکرات هسته‌ای با گروه ۱+۵ تذکر دریافت کرده است، به جز دفاع ظریف، حتی نمایندگان همسو با کریمی‌قدوسی نیز از وزیر امور خارجه دفاع و لحن نماینده مشهد را نامناسب ارزیابی کردند. حمایت از بیانیه لوزان، اعتماد به گزارش تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران و بی‌توجهی به فکت‌شیتی که وزارت امور خارجه آمریکا درباره تفاهم لوزان منتشر کرده است محدود به جلسه روز یکشنبه مجلس نشد و استقبال از این بیانیه در جلسه بعدی بهارستان گرم‌تر بود و دلواپسان همیشگی مجلس که اکثریت آنها از اعضای جبهه پایداری هستند در جلسه روز سه‌شنبه مجلس منزوی‌تر شدند. بهارستان‌نشینان که دومین جلسه مجلس بعد از تفاهم لوزان را با حضور محمدجواد ظریف و علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی به صورت غیرعلنی آغاز کردند، این بار جدی‌تر با مخالفان برخورد کردند و به دلواپسان اجازه عرض اندام ندادند. به گفته محمدسادات ابراهیمی، نماینده شوشتر در خانه ملت وقتی ظریف و صالحی در حال ارائه گزارش به نمایندگان بودند، «چند نماینده از گروه خاص» در میان صحبت‌های آنان اعتراض کردند که اعتراض این عده مورد «نکوهش» اکثریت مجلس قرار گرفت. گرچه جلسه گزارش وزیر امور خارجه و رئیس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای به نمایندگان ملت به صورت غیرعلنی برگزار شد، بدرقه گرم ظریف از سوی نمایندگان و لبخند تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای هنگام خروج از صحن علنی مجلس حاکی از پایان خوش این جلسه بود. این روزها در حالی که مخالفان سیاست خارجی دولت در مجلس با استفاده از ابزارهای گوناگون ازجمله نطق میان‌دستور، مصاحبه، تذکر آیین‌نامه‌ای، بلند کردن پلاکارد به سوی خبرنگاران و درگیری لفظی با وزیر امور خارجه، درصدد مخالفت با توافق سیاسی لوزان درباره مذاکرات هسته‌ای هستند، فضای عمومی پارلمان در تضاد با این رویکرد است.همچنین در اظهارنظرهای دولتمردانی که با مجلس نهم ارتباط کاری پیوسته دارند نیز بر همراهی اکثریت مجلس با دیپلماسی رسمی کشور، که از طریق وزارت خارجه و مذاکره‌کنندگان اعمال می‌شود، تاکید می‌شود. برای نمونه محمدرضا خباز، معاون تقنینی معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری که خود چند دوره نماینده کاشمر در مجلس بوده، در این باره گفته است: «همیشه رسم است که هم در ایران و هم آمریکا بعد از کارهای بزرگ و مهم، عده‌ای درصدد کم‌ارزش جلوه دادن آن بربیایند. آنان چون خودشان در تصویب قطعنامه‌ها نقش داشتند و خودشان در ایجاد آن گرفتاری‌ها موثر بودند، حالا برایشان سخت است که ببینند با سرانگشت تدبیر گره‌های کور یکی پس از دیگری در حال باز شدن است؛ بنابراین به ایجاد ابهام و نوعی سنگ‌اندازی و کم جلوه دادن توان دیپلماسی دست می‌زنند.»

> **خباز: همیشه رسم است که هم در ایران و هم آمریکا بعد از کارهای بزرگ و مهم عده‌ای درصدد کم‌ارزش جلوه دادن آن بربیایند**

دیدگاه ۱

آیا دلواپسان از ظریف متخصص‌ترند؟

محمدرضا خباز
معاون تقنینی معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری

وزیر امور خارجه کشورمان عضو شورای عالی امنیت ملی و درس‌خوانده سیاست خارجی است؛ چطور برخی افراد تصور می‌کنند که او منافع ملی را به اندازه آنها درک نمی‌کند؟ آیا دلواپسان فکر می‌کنند که بیشتر از ظریف که در عرصه دیپلماسی خون دل‌ها خورده و مو سفید کرده است، مهارت دارند؟ اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، می‌گوید رهبر عالی ایران گفته است بمب هسته‌ای حرام است و ما به دنبال ساخت آن نیستیم و با شنیدن این حرف‌ها تا حدودی خیال ما راحت شد؛ حال چطور آمریکا بیانات مقام معظم رهبری ایران را قبول دارد و فرمایش ایشان مایه آرامش خیال آنهاست، در حالی که دلواپسان داخلی که داعیه ولایت‌مداری دارند، فرمایش مقام معظم رهبری را قبول ندارند؟ مگر مقام معظم رهبری نفرمودند که تیم مذاکره کننده، فرزندان انقلاب هستند و به آنها اعتماد داریم. برخی تندروها آشکارا این سخن مقام معظم رهبری را نادیده گرفتند و نگران‌تر از ایشان نسبت به منافع ملی شده‌اند. دلواپسان اگر صحبت‌های دولتمردان درباره تفاهم لوزان را به دلیل اینکه خودشان در شکل‌گیری آن دخیل بوده‌اند، نادیده می‌گیرند، چرا به مواضع و حمایت‌های رئیس مجلس توجه نمی‌کنند. آقای لاریجانی که سابقه دبیری شورای عالی امنیت ملی و ریاست مذاکرات هسته‌ای را در مقطعی برعهده داشته، اعلام کرده که مذاکرات منطقی و عقلانی دنبال شد. همچنین دلواپسان با تبریک و حمایت سرلشکر حسن فیروزآبادی، رئیس ستادکل نیروهای مسلح و سرلشکر محمدعلی جعفری فرمانده سپاه، چه می‌کنند؟همان‌طور که احمد توکلی، نماینده تهران و رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در دوره‌های قبل در نامه خود نوشت ۵، ۶ دیپلمات ایرانی به ریاست آقای ظریف با ۳۰ تا ۴۰ دیپلمات پخته و کهنه‌کار، ۱۶ ماه مذاکره کردند و آنقدر خوب پیش رفتند که خواسته‌های جمهوری اسلامی تامین شد؛ حال باید از دلواپسان پرسید آیا شما از مقام معظم رهبری و رئیس‌جمهوری دلسوزترید یا از وزیر امور خارجه که ریاست تیم مذاکره‌کننده را برعهده داشته است، متخصص‌ترید که درباره نتیجه این توافق ابراز نگرانی می‌کنید؟ مذاکره در عرصه بین‌المللی، بده‌بستان سیاسی است و تا چیزی را ندهی، نمی‌توانی حقی را به دست آوری. رشته تحصیلی و تخصص وزیر امور خارجه کشورمان سیاست خارجی است. کسی که بتواند در یک عرصه، با متخصصان کهنه‌کار شش کشور قدرتمند مذاکره کند که درنهایت حق غنی‌سازی ایران را به رسمیت بشناسند، کار کمی نکرده است.

دیدگاه ۲

دلواپسان چه دستاورد هسته‌ای داشته‌اند که از بیانیه سوئیس نگرانند؟

حامد قادرمزی
نماینده قروه و دهگلان در مجلس

در اغلب معاهدات بین‌المللی در ۲۰۰ سال گذشته تاکنون، بخشی یا همه منافع ملی‌مان به غیر واگذار شده است. ولی در تفاهمنامه اخیر لوزان منافع ملی ما به‌طور کامل حفظ و جایگاه ایران در عرصه بین‌المللی تقویت شده است. در داخل کشور تعداد بسیار کمی مخالف مذاکرات سیاسی لوزان هستند که برخلاف تعداد کم‌شان، تریبون زیادی در اختیار دارند و موفقیت هر گروهی غیر از خودشان را به هر شکلی که دوست داشته باشند، تفسیر می‌کنند. ولو اینکه این موفقیت گروه غیر، منافع ملی کشور را تضمین کند. ادبیات این افراد به این شکل است که چون آنها موفق نشده‌اند، موفقیت گروه‌های سیاسی دیگر در کشور را نیز برنمی‌تابند و معتقدند چون آنها شکست خورده‌اند، موفقیت‌های دیگران نیز محکوم به شکست است. در کل ادبیات آقایان دلواپس و تریبون‌ها و رسانه‌های آنها چیزی جز این عبارات نیست. این گروه سیاسی خاص در دولت گذشته، نفت ۱۲۰ تا ۱۴۰ دلاری در اختیار داشتند و روزانه هم بیش از ۴/۵ میلیون بشکه برای فروش داشتند. ولی تحریم‌های اعمال‌شده تا پایان دولت قبل که میراثی تحمیلی به دولت یازدهم بود، فروش نفت را به یک میلیون تا یک میلیون و دو دهم بشکه در روز کاهش داد و به دلیل همان تحریم‌ها قیمت آن به زیر ۵۰ دلار سقوط کرد. با این شرایط باز مردم معتقدند کشور نسبت به هشت سال دولت عدالت‌محور، بهتر اداره شده است. البته از این دوستان دلواپس سوالی دارم و بد نیست که پاسخ دهند، در دولت گذشته چه دستاورد هسته‌ای داشته‌اند که تا این حد از بیانیه سوئیس و تفاهمنامه سیاسی لوزان اظهار نگرانی و دلواپسی می‌کنند؟ درباره فعالیت هسته‌ای از رهبر معظم انقلاب فتوا داریم که دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم و فناوری هسته‌ای را برای استفاده‌های کشاورزی و پزشکی و خدمات می‌خواهیم. بنابراین تفاهمنامه سوئیس نیازهای کشور را تامین می‌کند. ضمن اینکه موفقیت تیم هسته‌ای کشورمان مورد تایید اکثر ائمه جمعه کشور که نماینده ولی‌فقیه هستند، قرار گرفته است.

همان‌طور که قبل هم گفته بودم، عرصه سیاست خارجی ما میدان بازی گروه‌های داخلی نیست و عرصه زورآزمایی منافع ملی ماست. معتقدم همه گروه‌های داخلی که به دنبال بازی‌های سیاسی و منافع حزبی و گروهی خود هستند وظیفه دارند در عرصه روابط بین‌الملل که سیاست‌های کلان نظام را به مذاکره می‌گذارد مثل هر ایرانی، از این منافع ملی حمایت کنند. همچنین به این افراد دلواپس تاکید می‌کنم که سیاست خارجی، عرصه رقابت‌های انتخاباتی ریاست‌جمهوری و مجلس نیست که بخواهیم ناکامی‌های داخلی را در حوزه بین‌المللی جبران کنیم. بعد از بیانیه لوزان شنیدیم که آقای شریعتمداری گفته است «ایران در این تفاهمنامه اسب زین‌شده داده و افسار پاره تحویل گرفته است». البته برای شخصیت حقیقی آقای شریعتمداری ارزش و احترام قائلم ولی به‌عنوان روزنامه‌نگاری که تریبون در اختیار دارد، عبارت دادن اسب زین‌کرده و گرفتن افسار پاره را قبول ندارم. ضمن اینکه او و آقایان رسایی و کوچک‌زاده را به فضاهای مجازی و نظر مردم در این باره ارجاع می‌دهم. لازم به یادآوری است که آقای احمدی‌نژاد که محبوب این آقایان است، طی هشت سال گذشته در عبارات و حرف‌هایش هرگز از کلمه «من» استفاده نکرد و حرف خودش را از قول «ملت ایران» بیان می‌کرد. در حالی که او «ملت» نبود و من به‌عنوان فردی از این ملت، هرگز خواست و نظرم خواست آقای احمدی‌نژاد نبود. او می‌خواست اشتباهاتش را با این شیوه، برعهده نگیرد و تصمیماتش را نظر ملت ایران معرفی کند. برخلاف نظر او، تحریم‌ها برای مردم کاغذپاره نبود، بلکه اعمال محدودیتی بین‌المللی بود که فشارهای زیادی به آنها تحمیل کرد. جدای از انتخابات و انرژی هسته‌ای، ملت ایران خواهان رفاه اجتماعی و آرامش هستند. ملت ایران خواستار خودکفایی و استقلال مالی در سطح خانواده‌هایشان هستند. معتقدم نباید همه‌چیز را فدای یک چیز کرد. همه ملت ایران حافظ منافع ملی و فعالیت‌های هسته‌ای و حتی ارتقای آن هستند ولی نباید به بهانه یک چیز، بهای همه‌چیز را بپردازند.

> **عرصه سیاست خارجی ما میدان بازی گروه‌های داخلی نیست و عرصه زورآزمایی منافع ملی ماست**

دیدگاه ۳

نیازی به این همه دلواپسی نیست

مسعود پزشکیان
نماینده تبریز در مجلس

تفاهم لوزان، دستاورد بسیار بزرگی است. اینکه کشوری از منطقه خاورمیانه، طی چند ماه وزیران امور خارجه گروه ۱+۵ را برای مذاکره ساعت‌ها دور هم جمع می‌کند و پس از این همه جلسه مشترک، مذاکره و گفتمان، با منطق خود کاری می‌کند که کشورهای اروپایی و آمریکا چارچوب حقوقی را درباره پرونده هسته‌ای می‌پذیرند، کار بزرگی است.آنها پذیرفتند که جمهوری اسلامی ایران تاسیسات هسته‌ای نطنز و فردو را داشته باشد و در حد نیازش غنی‌سازی انجام دهد و پژوهش‌هایش را ادامه دهد. اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا بعد از قرائت بیانیه سخنرانی کرد و گفت که به کنگره می‌گوید نتوانستیم با تحریم‌ها ایران را شکست دهیم و سپس اعلام کرد که با کنگره و سنا صحبت می‌کند و همه تلاشش را به کار می‌گیرد که آنها این قطعنامه را بپذیرند تا با صلح و آرامش پیش رویم. از سوی دیگر، همین که اسرائیل و عربستان از این بیانیه سیاسی و مطبوعاتی ابراز ناراحتی و نگرانی می‌کنند، نشان می‌دهد که این تفاهمنامه، دستاورد بسیار بزرگ و مهمی است. روزهایی را به‌خاطر داریم که افرادی که باعث می‌شدند ضد ایران قطعنامه‌های زیادی صادر شود و آن را کاغذپاره می‌دانستند، امروز همراه با رژیم اسرائیل از این تفاهمنامه اظهار ناراحتی می‌کنند. زدن حرف‌های بزرگ و غیرواقعی خیلی ساده است و اصلا اهمیتی ندارد. دلواپسان زمانی با اظهارات ناپخته و رفتار غلط‌شان کاری کردند که ضدجمهوری اسلامی قطعنامه‌های زیادی صادر شود، حالا توقع دارند که دولت یازدهم هم همان حرف‌های نسنجیده و غیرمنطقی دولت قبل را تکرار کند، تا همچنان روند صدور قطعنامه و تحریم‌ها ادامه داشته باشد. وقتی دولت دست آقایان دلواپس بود، نتوانستند مشکلی را حل کنند و باعث صدور این همه قطعنامه شدند حالا همین افراد از ظریف و تیم همراهش انتقاد می‌کنند که چرا همه تحریم‌ها به یکباره برداشته نمی‌شود؟ همان تحریم‌هایی که آنها آن را «کاغذ پاره» می‌دانستند که «هیچ تاثیری» ندارد. اگر تاثیر نداشتند پس چرا حالا برای برداشتن آنها اینقدر بهانه‌گیری می‌کنند؟

موضوع مورد انتقاد دیگر تندروها وجود اختلاف در برخی موارد قرائت‌شده بیانیه‌های ظریف و موگرینی است که در پاسخ باید گفت وقتی توافقنامه مکتوب شود، همه زوایای آن روشن می‌شود و نیازی به این همه نگرانی و دلواپسی نیست. ناراحتی و عصبانیت اسرائیل و عربستان از این تفاهمنامه سیاسی و بیانیه مطبوعاتی را می‌توان دلیل محکمی بر مثبت بودن آن و اینکه به نفع جمهوری اسلامی ایران است، دانست؛ چراکه در تحلیل‌های کشورهای عربی، دلیل این نگرانی‌ها این‌طور بیان می‌شود که چون ایران قدرت نظامی و سیاسی منطقه است، اگر این توافق به نتیجه برسد، از نظر اقتصادی هم وضعش تغییر می‌کند و به قدرت اقتصادی منطقه تبدیل می‌شود. اگر این تحلیل کشورهای عربی منطقه درست باشد، که قطعا درست است، پس چرا برخی گروه‌های داخلی از این موضوع نگران و دلواپس هستند؟ دلیل ناراحتی و عصبانیت حامیان دولت قبل و منتقدان دولت یازدهم آشکار شدن سیاست‌های غلط دولت احمدی‌نژاد است. آنها هشت سال با سیاست‌های غلط خود کشور را به قهقرا بردند و باعث شدند این همه قطعنامه و تحریم ضد ایران صادر شود و حالا نگرانند اگر این توافق انجام شود و تحریم‌ها برداشته شود، مردم بیش از پیش متوجه شوند که دلیل این همه عقب‌ماندگی عملکرد بد آنها بوده است. دلواپسان دلواپس‌اند چون کاری را که آنها نتوانستند انجام دهند، این دولت انجام داده است و همین موضوع باعث ناراحتی و نگرانی آنها شده است.

دیدگاه ۴

تغییر نگاه اروپا به ایران و پرونده هسته‌ای

حسین گروسی
نماینده شهریار در مجلس

از آنجایی که مقام معظم رهبری امسال را سال «دولت و ملت، همدلی وهم‌زبانی» نام‌گذاری کرده‌اند، بهتر است کسانی که می‌خواهند درباره مذاکرات و تفاهمنامه سیاسی ایران و۱+۵ اظهارنظر کنند، این موضوع را مدنظر داشته باشند. ممکن است برخی افراد انتقادی داشته باشند، ولی باید اظهاراتشان فقط جنبه انتقادی داشته باشد و از تخریب و دلسرد کردن مردم به دور باشد، چراکه این‌گونه رفتارها با خواست و نظر مقام معظم رهبری و نامی که برای سال ۹۴ درنظر گرفته‌اند، مغایرت دارد. این تفاهم سیاسی در کلیت به نفع نظام و جمهوری اسلامی ایران است و حتی اگر پس از این هیچ توافقی هم امضا نشود، اهمیتی ندارد زیرا کسی نمی‌تواند منکر این واقعیت شود که تفاهم به نفع ما تمام شده است و نوع نگاه کشورهای اروپایی نسبت به جمهوری اسلامی تغییر کرده و بسیار مثبت شده است. بیانیه سیاسی ایران و ۱+۵ نشانه عقلانیت، منطق و عملکرد مثبتی است که دستگاه دیپلماسی دولت یازدهم در مقابل کشورهای قدرتمند دنیا به کار برده و باعث تغییر نگرش آنها نسبت به جمهوری اسلامی شده است. نمونه این تغییر نگرش را اسفند گذشته که به همراه برخی اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس به اسپانیا سفرکردیم، دیدیم. در دیداری که با اعضای پارلمان و سنای این کشور داشتیم، اذعان کردند که مواضع جمهوری اسلامی ایران را با استدلال و منطقی می‌دانیم و به دنبال این هستیم که مواضع دولت‌های اروپا را تا جایی که می‌توانیم به مواضع ایران نزدیک کنیم. همچنین آنها اقرار می‌کردند که برخی کشورهای اروپایی و آمریکا زیاده‌خواهی می‌کنند. این رویکرد به‌خوبی نشانگر این است که جایگاه جمهوری اسلامی ایران در مقایسه با قبل تغییر کرده است، چراکه غرب قبلا تصور می‌کرد ایران به دنبال تک‌روی است. عربستان و رژیم صهیونیستی دوست ندارند کشورهای خاورمیانه رشد کنند. موضع اسرائیل نسبت به تفاهمنامه ایران و ۱+۵ نشانگر ترس این رژیم از این توافق است، چراکه هرچقدر ایران قدرتمندتر شود، آنها دیگر نمی‌توانند زیاده‌خواهی‌هایشان را ادامه دهند. حق ایران با این پیشینه غنی تمدن و فرهنگ نیست که منزوی شود و با کشورهای دیگر تعامل و مراوده نداشته باشد. بر همین اساس جمهوری اسلامی ایران از مذاکره نمی‌ترسد و اعلام کرده است که اگر این مذاکرات به طول می‌انجامید باز هم ادامه می‌دادیم، چراکه اهل منطق و گفتمان هستیم.

دیدگاه ۵

منافع ملی را بر نگاه جناحی ترجیح دهند

مهدی دواتگری
نماینده مراغه در مجلس

بیانیه لوزان یک تفاهمنامه و بیانیه مطبوعاتی است که در جریان رفت‌وآمدهای هیات‌های سیاسی و دیپلماتیک، بین کشورها صادر می‌شود و ممکن است تا توافق نهایی و امضای توافقنامه فراز و نشیب‌های زیادی پیش رو داشته باشیم. نباید بیانیه لوزان را یک‌جانبه ببینیم، بلکه باید همه نکات مثبت و منفی را با هم بررسی کنیم. از نکات مثبت تفاهمنامه لوزان این است که از این پس جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک قدرت هسته‌ای به رسمیت شناخته می‌شود و دنیا حق غنی‌سازی را برای ما قائل شده است. همچنین سانتریفیوژها به کار خود ادامه می‌دهند، هرچند طبق بیانیه تعداد این سانتریفیوژها در نطنز پنج هزار تا تعیین شده است و تا ۳/۶ درصد می‌توانیم غنی‌سازی کنیم. البته همه این شرایط نیز موقت و برای بازه زمانی ۱۰ تا ۱۵ سال است و بعد از این مدت راستی‌آزمایی، می‌توانیم به غنی‌سازی بیشتر، ساخت سانتریفیوژ و گسترش چرخه تولید بپردازیم. در حالی حق غنی‌سازی ما به رسمیت شناخته شده است و پس از دوره راستی‌آزمایی از ۳/۶ درصد کنونی تا ۲۰ درصد هم قابل ارتقاست که تاکنون به عربستان سعودی که هم‌پیمان غرب است و کشورهای مشابه اجازه غنی‌سازی داده نشده است. دلیل ناراحتی رژیم صهیونیستی و عربستان از این بیانیه روشن است؛ ورود ایران به باشگاه هسته‌ای جهان برای آن‌ها قابل قبول نیست و باعث نگرانی آنها شده است. اگرچه امروز جمهوری اسلامی محدودیت‌هایی را درمورد تعداد سانتریفیوژ یا میزان غنی‌سازی هسته‌ای دارد، ولی بعد از ۱۰ تا ۱۵ سال این محدودیت‌ها برداشته می‌شود و نگرانی اسرائیل در برابر نقش ایران هسته‌ای در خاورمیانه یک واقعیت است. بخش دوم بیانیه سیاسی لوزان مربوط به رفع تحریم‌هاست. درباره چگونگی رفع تحریم‌ها اختلاف نظر وجود دارد. وزارت امور خارجه کشورمان می‌گوید که تحریم‌ها یک‌باره برداشته می‌شود، ولی آنچه از سوی آمریکا مطرح می‌شود، این است که رفع تحریم‌ها به صورت مرحله‌ای خواهد بود. این یکی از ابهامات بیانیه بود که با توضیحات آقای ظریف، رئیس تیم مذاکره‌کننده کشورمان روشن شد. نکته سوم بیانیه مطبوعاتی سوئیس نیز مربوط به پروتکل الحاقی است که برای پذیرش باید به تصویب مجلس برسد. با توجه موارد بیان‌شده، به منتقدان داخلی مذاکرات هسته‌ای توصیه می‌کنم قبل از اینکه به موضوعات به صورت جناحی نگاه کنند، منافع ملی را در نظر بگیرند و همه چیز را صفر تا صد نبینند.